

**Rjukanbanen
Dokumentgjennomgang**

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr 15-11

Rjukanbanen

Dokumentgjennomgang

Rapport nr.: 15-11
Saksnr: 11/746 FELLES-63
Dato gjennomgang 18.05.2011
Foretak: Stiftelsen Rjukanbanen
Kontaktperson: Øystein Haugan

Rapportens innhold

Denne tilsynsrapporten beskriver avvik og observasjoner etter dokumentasjonsgjennomgang av elementer i sikkerhetsstyringen ved drift av Stiftelsen Rjukanbanens kjørevei og trafikkstyring av denne.

Hovedkonklusjon

Det ble konstatert noen mangler i Stiftelsen Rjukanbanens sikkerhetsstyring, særlig hva gjelder ansvars- og myndighetsforhold.

Utarbeidet dato: 08.06.2011
Sign.:

Godkjent dato:
Sign.:

Sjur Sæteren
Avd. dir. Revisjon

Erik Ø. Johnsen
Direktør

1	Innledning.....	4
2	Omfang	4
3	Avvik.....	5
4	Observasjoner	6
5	Andre forhold.....	6
6	Gjennomføring	6
	Vedlegg 1 – Stiftelsen Rjukanbanens dokumentasjon	7

1 Innledning

Stiftelsen Rjukanbanen ble 10.07.2006 gitt tillatelse til drift av kjørevei og tilhørende trafikkstyring på Rjukanbanen uten tidsbegrensning.

Ettersom virksomheten på banen er svært begrenset ble det besluttet å avgrense tilsynet med virksomheten til et dokumenttilsyn.

Bakgrunn for tilsynet er tilsynets revisjonsprogram (årlig tilsynsprogram) som er etablert for å sikre systematisk gjennomgang av jernbanevirksomhetene.

Denne tilsynsrapporten beskriver de avvik som er avdekket, og de observasjoner som er registrert.

- AVVIK defineres som manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning.
- OBSERVASJON er forhold som ikke omfattes av definisjonen avvik, men som Statens jernbanetilsyn mener det er riktig å påpeke for å ivareta sikkerheten til passasjerer og tredjeperson.

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel korrigerende avvik innenfor en tidsfrist. Ved alvorlige regelverksbrudd kan Statens jernbanetilsyn pålegge hele eller deler av virksomheten stanset eller også å trekke sikkerhets sertifikatet tilbake.

Statens jernbanetilsyn forventer at observasjoner håndteres slik at disse ikke senere utvikler seg til/bidrar til avvik.

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra tilsyn. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det er således ikke sikkert at alle regelverksbrudd er avdekket. Rapporten bør leses med dette i minne.

Tilsynet er gjennomført som dokumentgjennomgang.

2 Omfang

Dokumentasjonen omfatter stikkprøver primært avgrenset til ansvars- og myndighetsforhold, risikoanalyse og forsikringsdekning.

3 Avvik

Avvik 1

Ansvar og myndighet vedrørende drift av kjørevei og trafikkstyring fremgår ikke klart.

Avvik fra:

Kravforskriften § 6-1 første ledd

"Jernbanevirksomheten skal være organisert slik at personellens ansvar og myndighet klart fremgår."

Revisjonsbevis:

1. Organisasjonskartet angir at daglig ledelse skjer i regi av stiftelsen Rjukanbanen som har rollen som baneieier, mens trafikkstyring og kjøring fremstår å skje i regi av Rjukan og Tinnosbanens venner (som ikke har tillatelse til slik virksomhet).
2. Ved fravær er daglig leder ifølge sin funksjonsbeskrivelse pålagt *"å delegere de nødvendige fullmakter slik at virksomheten kan fortsette."* Trafikkansvarlig kan delegere sitt ansvar *"ved behov"*. Hvem som kan ivareta rollen som stedfortredere er ikke angitt.
3. Det fremgår av risikovurderingen at den er foretatt av Venneforeningen, men Venneforeningens ansvar/oppgaver er ikke definert.

Merknad:

I tilsynets vedtak av 10.07.2006 er det stiftelsen Rjukanbanen som er gitt tillatelse til drift av kjørevei og trafikkstyring på Rjukanbanen. Det er ikke anledning til sette bort disse aktivitetene til leverandører.

I redegjørelse om aktiviteter har Stiftelsen Rjukanbanen angitt at K. Lurås er stedfortreder for trafikkstyrer, men det fremgår ikke av dokumenter i styringssystemet.

Tilsynet oppfatter at Venneforeningen er leverandør av tjenester til stiftelsen. Dersom dette er korrekt oppfattet må Venneforeningens leveranser styres av Stiftelsen Rjukanbanen, for eksempel gjennom avtale mv.

Avvik 2

Stiftelsen Rjukanbanen har ikke akseptkriterier for alle forhold av betydning for trafiksikkerheten.

Avvik fra:

Sikkerhetsforskriften § 5-1

"Jernbanevirksomheten skal ha akseptkriterier for alle forhold av betydning for sikkerheten, vurdert ut fra sannsynlighet og konsekvens. Vurderingene som ligger til grunn for utformingen av kriteriene skal fremgå."

Revisjonsbevis:

1. Risikovurderingen for strekningen Mæl – Rjukan mangler akseptkriterier.

Avvik 3

Stiftelsen Rjukanbanen rapporterer ikke alle jernbanehendelser/alvorlige jernbanehendelser til Statens jernbanetilsyn.

Avvik fra:

Varslingsforskriften §5 første ledd

"Jernbanevirksomheten skal rapportere jernbaneulykke og alvorlig jernbanehendelse skriftlig til både undersøkelsesmyndigheten og tilsynsmyndigheten så snart som mulig og senest innen 72 timer. Rapportering kan skje elektronisk."

Varslingsforskriften §6 første ledd

"Jernbanevirksomheten skal rapportere jernbanehendelse til tilsynsmyndigheten innen 8 dager. Rapportering kan skje elektronisk."

Revisjonsbevis:

1. I risikovurdering Mæl – Rjukan er det opplyst at banen av og til benyttes av uvedkommende til gangvei. Dette er forhold som virksomheten skal registrere som en jernbanehendelse/ alvorlig jernbanehendelse og rapportere til tilsynet, men som ikke er rapportert. Det samme gjelder farlige tilstander, for eksempel private planoverganger i dårlig stand med fare for å påføre sporet skader.

Merknad:

Bemerk at *Kravforskriften § 8-1* også krever at

"Jernbanevirksomheten skal sikre at jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser blir rapportert og registrert internt." Hvorvidt ovennevnte hendelser registreres og behandles internt hos Stiftelsen Rjukanbanen er ikke undersøkt.

4 Observasjoner

Ingen observasjoner er notert

5 Andre forhold

Ingen andre forhold er notert.

6 Gjennomføring

Dokumentasjonsgjennomgang : 18.05.2011

Vedlegg 1 – Stiftelsen Rjukanbanens dokumentasjon

Følgende dokumenter ble oversendt og gjennomgått

Dokumenttittel	Dokumentnummer	Dato/rev.nr	Kommentar
Organisasjonskart	Unummerert	Udatert	
Funksjonbeskrivelser (Daglig leder, Trafikkansvarlig, fører)	Unummerert	03-04.05.2011	
Risikovurdering strekningen Mæl- Rjukan	Unummerert	03.05.2011	